

mærkede dem, dog vare betegnende, og som jeg ikke vilde give Stødet til at faae fremkaldte paany, naar der ikke var Udsigt til noget andet Resultat; men jeg skal endnu tilføie, at der ogsaa var en anden Grund medvirkende for mig. Det kunde ganske vist siges at være en Slags Mangel ved det tidligere Lønningslovforslag, at det kun omhandlede Landsbykaldene; det var kun dem, der vare under Behandling i Kirkekommissionen, og det havde ikke været muligt — heller ikke under Forhandlingerne i forrige Samling — at faae tilveiebragt saadanne Data, som vilde være nødvendige for at kunne medoptage de andre Kald. Jeg vil ikke tale om Kjøbenhavn, som maasse naturlig i den Henseende kunde komme til at staa særlig, men det kunde vel være ønskeligt at faae de omtrent 100 Kjøbstadpræstekald, som findes, medoptagne i en saadan almindeligere Lov, der gav Bestemmelser om de 900 Landsbypræstekald. Dette blev ogsaa bragt under Omtale under Forhandlingerne i sidste Samling, og det har derfor været min Agt, som jeg ogsaa har givet Følger, at bringe denne Sag under moden Overveielse i Ministeriet, at indhente de fornødne Oplysninger og at indlede de fornødne Forhandlinger med andre Autoriteter, navnlig med de andre Ministerier, for at naa dertil, at man kunde faae et bestemt Blik for, hvorvidt det maatte anses for løseligt at medoptage Kjøbstadkaldene i den almindelige Lov om Præsternes Lønning, eller om de maatte komme til at staa for sig selv paa Grund af de Bæmskeligheder, der vilde frembyde sig ved en Ordning paa anden Maade. At der derved er Bæmskeligheder af betydelig Art og ikke blot rent økonomiske Bæmskeligheder, er mig ganske klart, og det vil vistnok komme til at vise sig endnu stærkere, naar man kommer dybere ind paa Sagen. Det er af disse Grunde, at der ikke fra min Side ved Samlingens Begyndelse er fremkommet noget Lovforslag. — Naar jeg nu kaster mit Blik paa det her forelagte Lovforslag, som er indbragt privat, kan jeg kun sige derom, at man ved dets Affattelse ikke har stillet sig paa det Punkt, hvorpaa vi befandt os den 28de Marts, efterat den fuldstændigste og alsidigste Overveielse havde fundet Sted, og da

man maatte tro, at vi vare komne til den modneste Erfkendelse, men man har valgt at gaa tilbage til det Standpunkt, hvorpaa man stod den 7de Februar, nemlig ved Sagens 3die Behandling her i Folkethinget. Man er saaledes gaaet bort fra den derefter paafølgende Behandling i det andet Thing, hvor som sagt det hele af Folkethinget vedtagne Grundlag blev overveiet og enstemmig forkastet, medens man sluttede sig til en Ordning, der, foruden at have Ministeriet for sig, ogsaa havde et meget stort Mindretal for sig her i Thinget. Man er altsaa gaaet bort derfra og har opstillet Noget, hvorefter Ministeren har udtalt, hvad ogsaa den ærede Didsforer udtrykkelig har tilføiet i sine Bemærkninger, at han paa ingen Maade vilde gaa ind derpaa. Dette skal jeg nu fra min Side gjentage, og jeg skal tilføie, at det forekommer mig at være lidet sandsynligt, at dette Lovforslag, forudsat at Meningen er den nu at ville staa fast paa denne Basis, vil føre til noget Resultat. Af de Grunde, jeg for antydede, kan jeg ikke finde, at alene Gjenoptagelsen af Forhandlingerne i og for sig er ønskelig, dersom den blot skulde lede til en mere eller mindre udførlig Fornyelse af, hvad der allerede for ikke lang Tid tilbage er kommet frem her i Thinget.

J. A. Hansen: Den høitagede Kultusminister begyndte med at minde om, at jeg ved Indbringelsen af Lovforslaget udtalte, at Kirkekommissionens Redsættelse havde bewirket en Estandning i Fremgangen med de kirkelige Reformers her i Landet. Dette har jeg dengang udtalt, og jeg vedkjender mig endnu, at det er min Mening. Jeg udtalte det allerede, dengang der her i Salen var Spørgsmaal om at bevilge Penge til Kirkekommissionen; jeg udtalte allerede da, at jeg forudsaa, hvad Følgen vilde blive, og det har efter min hele Opfattelse vist sig, at jeg har set fuldstændig rigtig. Jeg tror ogsaa, at Alle, som sidde her i Thinget, ville erindre og vide, at den første Bevilling til denne Kommission — thi det vil jo erindres, at vi ofte maatte bevilge Penge til den — blev givet, for at man med disse Penge skulde købe Balgmenigheds-